

Miljøgodkendelse af husdyrproduktion og udbringningsarealer tilhørende ejendommen Sentvedvej 38, 5871 Frørup.

August 2011

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
INDLEDNING	3
MILJØGODKENDELSE	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	5
AFGØRELSE	5
VILKÅR FOR GODKENDELSE	7
RETSBESKYTTELSE	12
OFFENTLIGGØRELSE	12
KLAGEVEJLEDNING	12
MILJØVURDERING	15
1. GRUNDFORHOLD	15
1.1 Ansøger og ejerforhold	15
1.2 Overordnede oplysninger	15
2. BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	15
2.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	15
2.2 Placering i landskabet	16
3. PRODUKTIONSANLÆG	18
3.1 Drift	18
3.2 Gødningsproduktion og - håndtering	21
3.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	22
4. UDBRINGNINGSAREALER	27
4.1 Drift af udbringningsarealer	28
4.2 Gødningsproduktion og -håndtering	29
4.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer	29
5. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	34
6. AFFALD OG KEMIKALIER	38
7. OFFENTLIGHED	38
8. PRODUKTIONENS OPHØR	39
9. ALTERNATIVE MULIGHEDER OG 0-ALTERNATIVET	39
10. SAMLET VURDERING	39
KORTBILAG 1	41
KORTBILAG 2	43

Indledning

Emne	Data
Ansøger	Per Villebro
Bedriftens adresse	Sentvedvej 38, 5871 Frørup
Husdyrbrugets navn	Ringergård
Matrikelnummer	114a m.fl. Frørup By, Frørup
Virksomhedens art	Landbrugsbedrift med kvægproduktion
Ejer	Per Villebro
CHR-nummer	17159
CVR-nummer	26392039
Kontaktperson	Per Villebro
Tilsynsmyndighed	Nyborg Kommune

Nyborg kommune meddelte d. 7. oktober 2008 miljøgodkendelse til dyrehold som ansøgt den 9. maj 2007. Ansøgningen handlede om en udvidelse af dyreholdet på ovennævnte ejendom fra en årsproduktion på 190 stk. malkekøer, tung race og 61 stk. opdræt, tung race, svarende til 245 DE til 300 stk. malkekøer, tung race og 300 stk. opdræt, tung race, svarende til 457 DE. I forbindelse med udvidelsen etableres der en gyllebeholder på 4400 m³, en ny køresilo, samt en udvidelse af eksisterende ko- og ungdyrstald. Der er samtidig søgt om godkendelse til udbringning af husdyrgødning svarende til 279,4 dyreenheder på 164,8 ha ejede/forpagtede arealer. Godkendelsen blev d. 25. juni 2010 hjemvist til fornyet behandling af Miljøklagenævnet med baggrund i anvendelsen af BAT på husdyrproduktionen.

I forbindelse med hjemvisningen er det ansøgte dyrehold tilpasset til 300 årskøer (mælkeydelse 10.500 kg/årsko), 64 småkalve (0-6 mdr.) og 14 årsopdræt (6 mdr - kælving), svarende til 456,4 DE. Forlængelse af kostald samt ny gyllebeholder og halmlade er trukket ud af ansøgningen.

Af ansøgningen fremgår, at der er aftale om udbringning af husdyrgødning på ejendommen Holebækvej 3, 5871 Frørup. Da aftalearealerne blandt andet er omfattet af nitratklasse 2, er der meddelt særskilt godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 16 til dyrkningsarealerne på denne ejendom. Nærværende godkendelse omfatter derfor ikke aftalearealerne på ejendommen Holebækvej 3, men alene ejede og forpagtede arealer.

Ændringen af produktion er omfattet af § 12 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven).

"Husdyrgodkendelse.dk. Skema nummer 2.215 version 1" inklusive bilag af 30. november 2010, samt bilag af den 15. marts 2011 ligger til grund for denne miljøgodkendelse. Nyborg Kommune bad den 11. marts 2011 om yderligere oplysninger i forbindelse med behandlingen af denne ansøgning. Til ansøgningen er tilknyttet scenarieberegninger i det fiktive ansøgningskema nr. 20.258. Den indeholder en genberegning af miljøforholdene i forbindelse med udvidelsen af husdyrproduktionen i forhold til det tidligere ansøgte, jf. Miljøklagenævnets afgørelse.

Godkendelsen indeholder en række vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af nedenstående miljøvurdering af virksomhedens forureningsmæssige forhold. Vilkårene skal sikre, at eventuelle gener for naboer begrænses, at der ikke sker en øget næringsstofpåvirkning af følsomme naturtyper, samt at der er taget hensyn til de landskabelige værdier.

Miljøgodkendelse

Ikke-teknisk resumé

Denne miljøgodkendelse gives til ejeren af Ringergård, Sentvedvej 38, 5800 Nyborg, Per Villebro, der har søgt om godkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der er søgt om udvidelse af dyreholdet. Miljøgodkendelsen omfatter husdyrbruget på Sentvedvej 38, 5871 Frørup samt alle de arealer, der drives under bedriften.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningssystemet foretager en række beregninger af miljøpåvirkningerne fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Disse beregninger udgør sammen med ansøgningens øvrige oplysninger grundlaget for kommunens miljøvurdering.

Kommunen skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Der skal herunder tages hensyn til gener for omkringboende og forurening af natur og miljø fra både husdyrbrugets anlæg og de arealer, hvor der bliver udbragt husdyrgødning.

Det er Nyborg Kommunes vurdering, at det er muligt at drive husdyrbruget på stedet uden væsentlige gener for de omkringboende og uden at påvirke miljøet væsentligt, bedømt ud fra de væsentlighedskriterier, der er indarbejdet i husdyrlovgivningen. Vurderingen er forudsat af, at godkendelsens vilkår og lovgivningen i øvrigt på området overholdes.

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Nyborg Kommune stiller vedrørende indretning og drift af virksomheden. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen og arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, virksomheden forventes at have på omgivelserne.

Godkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre,

- at indretning og drift af husdyrbruget og arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering,
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes og
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, nedsættes.

Afgørelse

Nyborg Kommune godkender hermed en årsproduktion på 300 stk. malkekøer, småkalve (0-6 mdr.) og 14 kvier (6 mdr. - kælving), alle tung race, svarende til 457 DE på landbrugsejendommen matr.nr. 114a m.fl. Frørup By, Frørup beliggende Sentvedvej 38, 5871 Frørup, samt udbringning af husdyrgødning på 164,8 ha ejede og forpagtede arealer tilhørende bedriften, CVR. nr. 26392039 (v/ Per Villebro). I forbindelse med produktionsudvidelsen forlænges ungdyrstalden med 16 m til brug for opbevaring af indkøbte sække- og tørfodervarer, der etableres en ny køresilo og et befæstet areal til areal til foderblanding, opbevaring af fast husdyrgødning og til opsamling af ensilage- og møddingsvand.

Nyborg Kommune giver godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne. I vurderingen er indgået hvorvidt indretning og drift af husdyrbruget, samt udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden at medføre væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til § 12 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesloven), med senere ændringer. Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Vilkårene er omfattet af den 8-årige retsbeskyttelsesperiode.

Godkendelsen omfatter hele virksomheden og skal være udnyttet senest to år efter godkendelsesdatoen, således at bygningsmæssige ændringer er påbegyndt. Hvis godkendelsen, efter at være taget i brug, ikke har været helt eller delvist udnyttet bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år. Nyborg Kommune accepterer dog, at produktionen hvert år er op til 15 % mindre end den angivne maksimale produktion, uden at dette får konsekvenser for godkendelsen.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 41 i Husdyrgodkendelsesloven regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i "Ansøgningsskema. Skema nummer 2.215 version 1" inklusive bilag af 30. november 2010, samt bilag af den 15. marts 2011, som ændret i den fiktive ansøgning med skema nr. 20.258, version 0 og 1 af hhv. 26. og 30. november 2010 og i nedenstående "Miljøvurdering".

Der gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Nyborg Kommune.

Vilkår for godkendelse

1. Generelle forhold

Drift og indretning

- 1.1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den indsendte ansøgning med bilag, miljøvurderingen og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 1.2. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikre at stalde og fodringsanlæg holdes rene og tørre.
- 1.3. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås.
- 1.4. Der skal ske en løbende gennemgang af rutiner, inventar m.v. med henblik på at reducere vand- og energiforbrug.

Årsproduktion

- 1.5. Kvægbruget tillades drevet med et årligt dyrehold på maksimalt:

Dyretype	Antal	Antal dyreenheder
Årskøer, st. race (10.500 kg mælk/årsko)	300	432,0
Småkalve, 0 - 6 mdr. st. race	64	17,3
Opdræt 6 -28 mdr. st. race	14	7,1
Ialt		456,4

Beregningen af antallet af DE foretages jf. bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer.

- 1.6. Husdyrproduktionen tillades at afvige med +/- 5 %, så længe det maksimalt tilladte dyrehold på 456,4 DE ikke overskrides.
- 1.7. Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.

Information om ændringer på virksomheden

- 1.8. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
- 1.9. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen.
- 1.10. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

2. Produktionsanlæg og drift

Staldsystem

- 2.1. Der skal etableres skrabeanlæg på spaltegulve i gangarealet i kostalden. Skraberanlægget skal være automatisk og med timetæller, og skraberen skal være indstillet til at skrabe gangarealet fri for husdyrgødning minimum hver 4. time.

Lugt

- 2.2 Husdyrproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener. Hvis produktionen efter kommunens vurdering giver anledning til lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen skal bedriften udarbejde et projekt til lugtreducerende foranstaltninger. Projektet skal, inden det gennemføres, godkendes af kommunen.

Håndtering og opbevaring af gødning og ensilagesaft.

- 2.3 Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på ejendommen.
- 2.4 Gyllebeholderen skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning.
- 2.5 Umiddelbart efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal udbedres indenfor en uge efter skadens opståen.
- 2.6 Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation senest to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- 2.7 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
- 2.8 Overpumpning af gylle til gylletransportvogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder.
- 2.9 Der må maksimalt opbevares 100 m³ dybstrøelse årligt på møddingspladsen, resten af den producerede husdyrgødning skal udbringes direkte. Mængden af dybstrøelse tilført møddingsplads skal registreres i logbog med angivelse af dato.
- 2.10 Fra ensilagepladsen skal der være separat afløb til opsamlingsbeholder.

Transport

- 2.11 Gylle skal under transport på offentlig vej være opbevaret i lukket beholder, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- 2.12 Der kun må transporteres gylle til udspretningsarealerne langs Kogsbøllevej og arealerne op til Frørup via Sentvedvej – Sludevej – Kogsbøllevej.
- 2.13 Transport af gylle gennem Frørup må på hverdage kun ske mellem kl. 7.00 og 17.00 og på lørdage og søn- og helligdage kun mellem kl. 8.00 og 17.00.

Spildevand og overfladevand

- 2.14 Al vask af maskiner, redskaber og sprøjteudstyr skal foregå på en tæt støbt plads med afløb til gyllebeholder eller anden tæt beholder. Vaskevandet må ikke uden forudgående tilladelse fra kommunen afledes som spildevand eller til overfladevand.
- 2.15 Overfladeafløb, tagnedløb og lignende skal være placeret og indrettet således, at der ikke kan ske afløb af forurenende stoffer, hvis der sker uheld i forbindelse med oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier.

Uheld og risici

- 2.16 Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, tlf. 63337000 eller 63336820.

Støj

2.17 Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau, målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse, må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

2.18 Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Skadedyr

- 2.19 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 2.20 Ejendommen skal holdes ryddelig og uden oplag af affald og opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Oplag og håndtering af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- 2.21 Beholdere til opbevaring af smøreolier m.v. skal stå på et, for olie, vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og som minimum være overdækket med et halvtæg.
- 2.22 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 2.23 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

3. Udbringningsarealer

Udbringning af gødning

- 3.1 Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Hvis god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- 3.2 Der må ikke udbringes husdyrgødning inden for en afstand af 300 m til byzone (Frørup) på lørdage, søn- og helligdage.

- 3.3 Der må inden for et planår maksimalt tilføres ejede og forpagtede arealer 22.125 kg kvælstof/år og 3.677 kg fosfor/år i organisk gødning (beregnet ud fra normtal 08/09), svarende til 1,7 DE/ha. Bedriftens arealer må derudover ikke tilføres anden organisk gødning.
- 3.4 Der må kun ske udspredning af gylle og dybstrøelse på de miljøgodkendte arealer (jf. kortbilag 1) samt i henhold til gældende regler.

Kvælstof – sædskifte

- 3.5 Der skal på bedriftens udspretningsareal anvendes et kvægbrugssædskifte (K6), der ikke har et højere udvaskningsindeks end 92, jf. Miljøministeriets notat af 27. juni 2007 "Standardsædskifter og referencesædskifter". Markerne 9-0 og 9-2 skal være udlagt med vedvarende græs (K13) med et udvaskningsindeks på maksimalt 50 og ekstensiv drift.
- 3.6 Reduktion i udvaskning fra bedriftens arealer skal opnås ved en af de to nedenstående modeller:
1. Alle afgrøders kvælstofnorm skal reduceres med **2,29 %** af Plantedirektoratets til en hver tid gældende normer ved beregning af bedriftens kvælstofkvote
  2. Der skal udlægges af **1,99 %** af bedriftens samlede efterafgrødegrundlag med ekstra efterafgrøder udover den lovpligtige andel. Dette svarer til udlæg af i alt ca. 3,3 ha ekstra efterafgrøder, hvis efterafgrødegrundlaget udgør 100 % af bedriftens udbringningsarealer. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. "bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2010/2011". Efterafgrøder ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder. Dermed gælder følgende:
    - Efterafgrøder må ikke nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres før den 20. oktober.
    - Efterafgrøder etableret som udlæg i majs må tidligst destrueres den 1. marts.
    - Arealer med efterafgrøder skal anvendes til en forårssået afgrøde i den efterfølgende planperiode.
- Samtidig skal afgrødernes kvælstofnorm reduceres med **0,99 %** af Plantedirektoratets til en hver tid gældende normer ved beregning af bedriftens kvælstofkvote.
- 3.7 Hvis der konstateres forhøjede nitratkoncentrationer i det oppumpede grundvand i indvindingsoplandet til Frørup og/eller Krogsbølle Vandværk, skal virksomheden iværksætte tiltag, der mindsker nitratudvaskningen til grundvandet. Forslag til tiltag skal ske i samråd med kommunen, der forinden vil foretage en kortlægning af hele indvindingsoplandet.

4. Bedste tilgængelige teknik

- 4.1 Der skal i godkendelsesperioden i forbindelse med renovering af staldanlæg og installationer m.v. foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af miljøbelastende emissioner og gener fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.
- 4.2 Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- 4.3 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. malkeanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

5. Affald

- 5.1 Affald skal opbevares og bortskaffes i henhold til bestemmelserne i kommunens affaldsregulativ.
- 5.2 Virksomheden skal være tilmeldt en indsamlingsordning for farligt affald, herunder veterinært affald. Der skal på forlangende kunne forevises dokumentation for, at farligt affald afhændes via indsamlingsordningen.
- 5.3 Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- 5.4 Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes efter kommunens regulativer.
- 5.5 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.
- 5.6 Spildolie opstilles på fast tæt bund uden mulighed for afløb til kloak jord, vandløb eller grundvand og således, at der er en opsamlingskapacitet til en mængde svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

6. Varetagelse af hensyn til landskab

- 6.1 Der skal omkring produktionsanlægget etableres en 3-rækket beplantning. Beplantningen skal etableres i overensstemmelse med forslaget til beplantningsplan på kortudsnittet side 17 og skal foruden egnstypiske buske etableres med træer, f.eks. bøg eller eg.
- 6.2 Beplantningen skal være etableret senest 1 år efter etablering af den planlagte bygning. Inden etablering af beplantningen skal der indsendes en plan for beplantningens indhold og udstrækning til kommunen.
- 6.3 Tilbygningen til ungdyrstalden skal opføres i samme materialer og farver som det eksisterende produktionsanlæg.

7. Produktionens ophør

- 7.1 Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage en forsvarlig oprydning, gødningshåndtering og afhændelse af farligt affald. Der skal ske orientering til kommunen ved ophør af driften og planlægning og omfanget af oprydning m.v. skal ske i samråd med kommunen.

8. Egenkontrol

- 8.1 Til dokumentation for at produktionsomfang, udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne m.v. er inden for godkendelsens rammer, skal følgende dokumenter opbevares for de seneste fem år/planår. De skal kunne forevises ved tilsyn og de skal indsendes til kommunen på forlangende:
  - Husdyrindberetning
  - Mælkeproduktionsopgørelse
  - Regnskaber for solgte dyr/slagteriefregninger

- Ydelseskontroller/besætningsprognoser
  - Mark og gødningsplaner (med tilhørende kortbilag)
  - Forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed)
  - Indsendt gødningsregnskab inkl. kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning.
  - Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr
  - Logbog for mængden af dybstrøelse tilført møddingsplads.
- 8.2 Ejendommens bygninger, inventar, maskiner og tekniske installationer efterses jævnligt og nødvendige reparationer udføres. Der skal foretages registrering af gennemførte eftersyn og større reparationer.
- 8.3 Der skal én gang årligt ske registrering med angivelse af elforbrug samt forbrug af fyringsolie og dieselolie. Registreringen skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

Bortfald og kontinuitetsbrud

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen skal være udnyttet senest 5 år efter godkendelsesdatoen. Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet helt eller delvist udnyttet bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8-års retsbeskyttelse fra datoen for godkendelsen, jf. § 40 stk. 1 i Husdyrgodkendelsesloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til virksomheden inden for de første 8 år efter meddelelse af godkendelsen, medmindre, der er lavet graverende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

Hvis udbringningen af husdyrgødning giver anledning til uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening kan kommunen, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 39, meddele påbud om, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 41, revurderes regelmæssigt. Første revurdering foretages efter 8 år fra godkendelsesdatoen. Denne miljøgodkendelse skal derfor revurderes i 2019.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen Nyborg den 30. august 2011.

Klagevejledning

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrgodkendelsesloven, kan, inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 27. september 2011 kl. 15.00 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

En eventuel klage skal være skriftlig og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes til Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdeling, Nørrevoldgade 9, Nyborg eller pr. mail til teknik-miljoeafdelingen@nyborg.dk, som videresender klagen sammen med sagens akter.

Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen koster et gebyr på 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Behandlingen af klagen vil først begynde, når gebyret er modtaget. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold.

Jf. Husdyrgodkendelseslovens §81, stk. 1 har en evt. klage ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det skal fremhæves, at en evt. udnyttelse af godkendelsen inden Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i klagesagen, sker på eget ansvar.

Hvis afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På Nyborg Kommunes vegne den 22. august 2011.

Knud Theil
Formand Teknik- og Miljøudvalget

Arvid Degn
Teknik- og Miljøchef

Modtagere af kopi af afgørelsen

- Centrovic, att. Ejler Petersen, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg.
E-post: Ejp@centrovic.dk
- Naturstyrelsen Odense. CF Tietgens Boulevard 40, 5220 Odense SØ.
E-post: Ode@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen. E-post: syd@sst.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.
E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. Masnedøgade 20, 2100 København Ø
E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia
E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, v/Niels Barslund,
E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet v. Claus Lykke, Ole Suhrsgade 11, 5800 Nyborg.
E-post: Claus.lyk@dadlnet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Worsaaesgade 1, 7100 Vejle.
E-post: frodethorhaug@stofanet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, E-post: natur@dof.dk
- Anders, Lisbeth og Søren Christensen. Sentvedvej 36, 5871 Frørup.
- Jens og Marianne Pedersen. Sentvedvej 43, 5871 Frørup.
- Henrik Kløcker og Lisbeth Andersen. Sentvedvej 45, 5871 Frørup.
- Jan Rosenkrands. Sentvedvej 47, 5871 Frørup.
- Anny Villebro. Sentvedvej 49, 5871 Frørup.
- Arne Pedersen. Egemosevej 4, 5871 Frørup.
- Hans Ove Theill. Egemosevej 7, 5871 Frørup.
- Frørup Vandværk v. formand Erling Leerberg. Svinget 5, 5871 Frørup.
- Johannes Fenger, Sentvedvej 33, 5871 Frørup.
- Jens Holme Pedersen, Kogsbøllevej 42, 5800 Nyborg.
- Tom Sørensen, Højbovej 2, 5871 Frørup.
- Ejner Hansen, Kogsbøllevej 80, 5871 Frørup.
- Peter Larsen, Kogsbøllevej 75, 5871 Frørup.

Miljøvurdering

Nedenstående miljøvurdering danner som tidligere nævnt grundlag for de vilkår, som er meddelt i tilknytning til godkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er den indsendte ansøgning om godkendelse - Skema nummer 2.215 version 1 inklusive bilag af 30. november 2010, samt bilag af den 15. marts 2011. Til ansøgningen er desuden tilknyttet to scenarieberegninger i det fiktive ansøgningsskema nr. 20.258, version 0 og 1 af hhv. 26. og 30. november 2010.

Vurderingen skal belyse, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget, opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Desuden skal vurderingen belyse, hvilke konsekvenser de forskellige typer af påvirkninger, den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring, vil kunne forventes at have på omgivelserne.

Hvor det vurderes, at der er behov for at stille særlige vilkår, vil dette være formuleret til sidst i det enkelte afsnit.

1. Grundforhold

Her er foretaget en indledende vurdering af om den indsendte ansøgning omfatter anlæg og arealer, der indebærer forøget forurening eller andre virkninger af omgivelserne, som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring. Endvidere er det vurderet, om ansøgningen indeholder de krævede oplysninger og om sagen er tilstrækkeligt belyst, herunder om ansøgningens oplysninger er i overensstemmelse med kommunens oplysninger.

1.1 Ansøger og ejerforhold

Oplysningerne om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for at husdyrbruget indrettes og drives i overensstemmelse med den meddelte miljøgodkendelse, er rettet mod de korrekte juridiske personer.

Det vurderes ud fra oplysninger hentet i CVR og FødevarerErhvervs register over støtteansøgere, at miljøgodkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske person.

1.2 Overordnede oplysninger

Ansøgningens overordnede oplysninger om det ansøgte husdyrbrug er grundlaget for omfanget af den husdyrproduktion, der meddeles miljøgodkendelse til, herunder er der bl.a. foretaget en vurdering af om andre ejendomme under den samlede bedrift bør omfattes af miljøgodkendelsen, og om der er behov for at inddrage andre aktiviteter, tilladelser m.v. i vurderingen af det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af omgivelserne.

Der er i ansøgningen ikke oplysninger om andre ejendomme, der indgår i den samlede bedrift. I forhold til de oplysninger, som kommunen er i besiddelse af vurderes det, at der ikke er grundlag for at lade andre ejendomme indgå i denne godkendelse.

2. Beliggenhed og planmæssige forhold

2.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Husdyrbruget ligger i landzone. Der er ingen kommuneplanmæssige bindinger i forhold til produktionsanlægget og udspretningsarealerne.

Produktionsanlægget ligger ikke inden for beskyttelses- og byggelinier omkring søer, åer, skove, kyster, kirker, fortidsminder m.v.

Nærmeste naboejendomme er Sentvedvej 47 og 49 i en afstand hhv. 355 og 235 m. Nærmeste byzone er Frørup by ca. 700 m væk. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse er også ca. 700 m.

Husdyrgodkendelseslovens generelle afstandskrav i forhold til nærmeste naboer, naboskel vandforsyningsanlæg m.v. for forlængelsen af kviestalden vurderes at være overholdt.

Det vurderes samlet, at der ikke umiddelbart er beliggenhedsmæssige hindringer for gennemførelse af det aktuelle projekt. Der vil i det følgende blive foretaget en nærmere vurdering af, om driften af produktionsanlægget og udspretningsarealerne m.v. vil have væsentlige negative konsekvenser for omgivelserne.

2.2 Placering i landskabet

Med hensyn til landskab er der i det følgende foretaget en vurdering af, hvorvidt den ansøgte produktion kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne, herunder bl.a. bevaringsværdige bebyggelser, kultur- og bymiljøer og landskaber. Grundlaget for vurderingen er retningslinjerne i Nyborg kommuneplan 2009-2021.

2.2.1 Bygningsmæssige ændringer

Der ansøges om at forlænge ungdyrstalden med ca. 16 meter mod vest. Forlængelsen svarer til et areal på ca. 480 m², der skal anvendes til lager for indkøbte sække- og tørfodervarer. Forlængelsen bliver ca. 9 m høj, med en taghældning på 15 grader, tilsvarende den eksisterende bygnings taghældning. Etableres i materialer som den eksisterende bygning.

2.2.2 Landskabelige forhold

Der er ingen bevaringsværdige bebyggelser, kultur- og bymiljøer i nærheden af ejendommen.

Nyborg Kommune vurderer, at byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt.

Anlægget ligger ikke inden for større sammenhængende landskabsområder, biologiske interesseområder eller indenfor kystnærhedszonen. Derimod ligger det indenfor det nationale geologiske interesseområde "Sallinge Ås-Ørbæk", der er en af Danmarks bedst bevarede åse, og har derfor har denne sjældne landskabstype stor national værdi. Hele strækningen er et klassisk forløb med åse, tunneldale, smeltevandsdale og -sletter. Området har stor forsknings-, undervisnings- og besøgs mæssig værdi¹.

Med hensyn til ejendommens beliggenhed i geologisk interesseområde, så gælder for disse at "Der kan alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i ganske ubetydeligt omfang, og kun såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes"². For det geologiske interesseområde er det vigtigt, at de geologiske landskabsformer, især åsene og tunneldalene, deres indbyrdes overgange og sammenhæng fremtræder klart i landskabet.

Da forlængelsen af kviestalden er relativ beskeden i forhold til den eksisterende bygningsmasse, da den opføres i tilknytning til det eksisterende anlæg, da den opføres samme materialer, som

¹ [www.Naturstyrelsen/planlaegning](http://www.naturstyrelsen/planlaegning) i det åbne land/geologiske interesser/Syddanmark-Fyn

² Nyborg kommuneplan 2009-2021: <http://nyborg.odeum.com/>

det eksisterende anlæg og da den ikke etableres i nær tilknytning til ås eller tunneldal vurderes det, at de geologiske beskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes i væsentligt omfang.

Med hensyn til de nærmest omboende, vurderes nybyggeriet og det samlede produktionsanlæg, med de op til 12 meter høje bygninger, at fremstå som meget stor og dominerende i lokalområdet. Der skal derfor stilles vilkår, der for de omboende mindsker produktionsanlæggets dominerende indtryk.

For at mindske det dominerende indtryk, som de nærmeste omboende vil have af virksomhedens bygningsmasse, skal der stilles vilkår om, at der omkring produktionsanlægget skal etableres en 3-rækket beplantning omkring staldanlægget. Beplantningen skal etableres i overensstemmelse med nedenstående forslag til beplantningsplan og skal foruden egnstypiske buske etableres med træer, f.eks. bøg eller eg. Der skal samtidig stilles vilkår om, at beplantningen skal være etableret senest 1 år efter opførelse af de planlagte bygninger. Inden etablering af beplantningen skal der indsendes en plan for beplantningens indhold og udstrækning til kommunen. Der skal desuden stilles vilkår om at bygningsmaterialer og farver på nye bygninger bliver i samme materialer og farver som det eksisterende produktionsanlæg.

Figur 1: Forslag til beplantningsplan omkring Sentvedvej 38 (grøn streg).

3. Produktionsanlæg

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af relevante produktions- og driftsmæssige forhold.

3.1 Drift

Der er her foretaget en vurdering af, om der er driftsmæssige og tekniske forhold, der vil give anledning til en u hensigtsmæssig påvirkning af omgivelserne.

3.1.1 Dyrehold

Produktionen vil omfatte:

Table 1. Oversigt over dyrehold.

Dyretype	Antal	Antal dyreenheder
Årskøer, st. race	300	432,0
Småkalve, 0 - 6 mdr. st. race	64	17,3
Opdræt 6 -28 mdr. st. race	14	7,1
I alt		456,4

Beregningen af antallet af DE foretages jf. bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer.

Dyreholdets størrelse er beregnet på baggrund af en mælkeydelse på 10.500 liter/årsko.

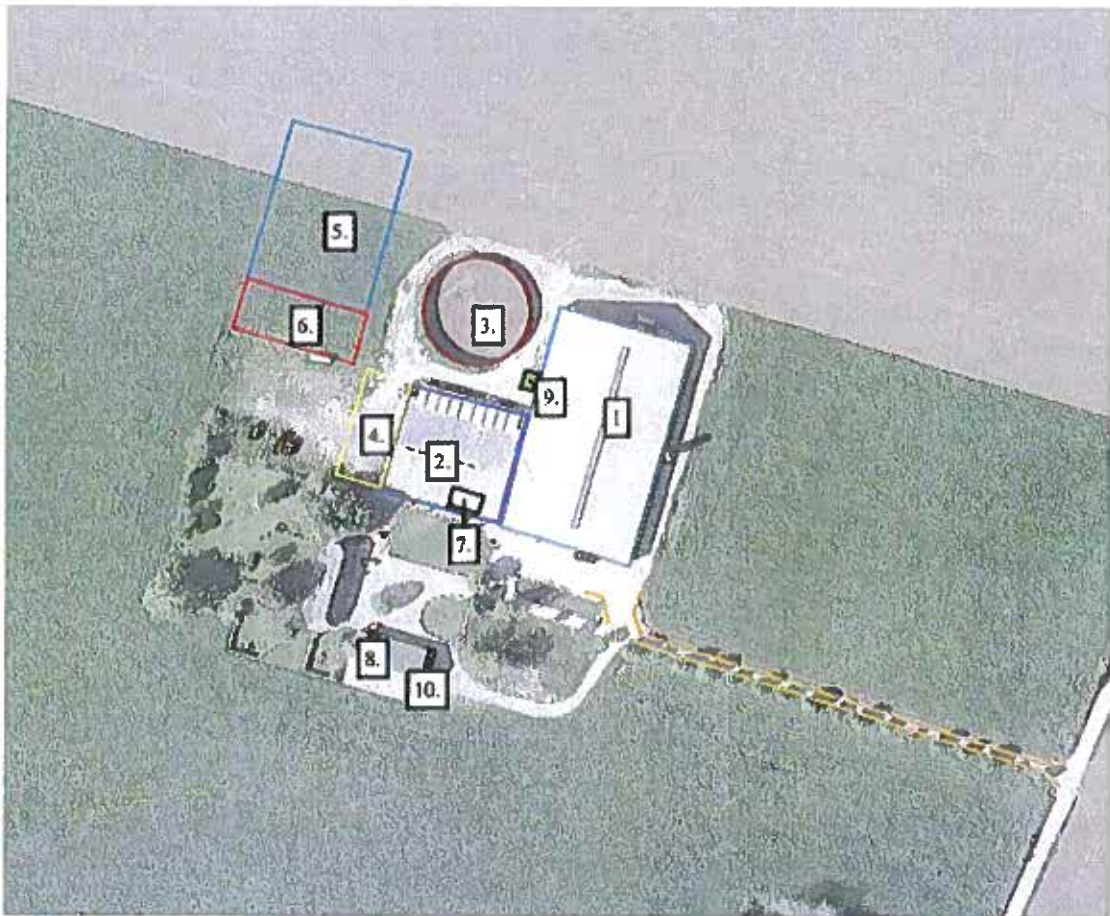
Miljøgodkendelsen inkl. vurderinger og beregninger er foretaget på baggrund af det ansøgte dyrehold med dets angivne staldsystemer og placeringer. Der skal derfor stilles vilkår omkring dyreholdets maksimale størrelse og sammensætning.

3.1.2 Stalde m.v.

I forhold til den eksisterende bygningsmasse omfatter ansøgningen:

- Forlængelse af ungdyrstald med ca. 16 meter mod vest. Forlængelsen skal anvendes til foderopbevaring.
- Køresilo vest for gyllebeholder
- Møddingsplads vest for gyllebeholder

Produktionsanlægget ændres som vist på nedenstående kortudsnit, der er udarbejdet af ansøgers konsulent.

Figur 2: Situationsplan ansøgt

Tabel 2. Oversigt over husdyrbrugets anlæg. Numre henviser til figur 2.

Nr.	Betegnelse	Dyretype	Stipladser	Opførelses år (ca.)
1	Kostald, Sengestald med spalter	Malkekøer st. race	300	2006
2	Småkalvestald, Dybstrøelse	Småkalve st. race	64	1997
2	Ungdyrstald, Dybstrøelse	Kvier st. race	14	1997
3	Gyllebeholder, overdækket 4.400 m ³			2006
4	Ny forlængelse af ungdyrstald til foderopbevaring			(ny 2011)
5	Køresiloer			(ny 2011)
6	Befæstet areal til foderblanding, opsamling, mødding			(ny 2011)
7	Mælketank			
8	Spildolie			
9	Kadaverkappe			
10	Dieseltank			

3.1.3 Ventilation

Ventilationen af staldene er naturlig ventilation. Der er intet forbrug af el, og ingen ventilationsstøj, og dermed ingen støjgener for naboer samt et bedre arbejdsmiljø for landmanden. Med naturlig ventilation er der et forholdsvis stort luftskifte og en lavere temperatur i stalden i forhold til en mekanisk ventileret stald. Det giver en lavere koncentration af ammoniak og lugt i stalden og i afkastluften. Alternativet til naturlig ventilation er mekanisk ventilation, hvilket anvendes i

f.eks. isolerede stalde. Det er sværere at styre klimaet mekanisk i en uisolert stald, hvilket bl.a. er grunden til at der er valgt naturlig ventilation. Sundhedsmæssigt er stalden et bedre alternativ for køernes trivsel.

Den beregnede geneafstand for enkeltbolig i landzone er 87 m. Der vil blive foretaget en vurdering af lugtubredelsen fra staldanlægget under afsnittet "lugt".

3.1.4 Rengøring

Malkeanlægget vaskes og desinficeres efter hver malkning. Vaskevandet føres til opsamlingsbeholder. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår vedrørende vandet fra vask og desinficering af malkeanlægget.

3.1.5 Foder

I forbindelse med det ansøgte vil en større andel af foderet blive opbevaret i plansiloer. Ungdyrstalden forlænges til opbevaring af sække- og tørfodervarer. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår vedrørende opbevaringen af foder.

3.1.6 Vandforbrug

Vandforbruget til drikkevand og vask m.v. vil efter udvidelsen af dyreholdet være ca. 10.700 m³ – en forøgelse på ca. 3.200 m³. Der er monteret vandure til registrering af vandforbruget i stalderne.

Det anbefales, at der foretages en gennemgang af rutinerne omkring vask m.v. af stalde og af vandinstallationen med henblik på at reducere vandforbruget.

3.1.7 Energiforbrug

Energiforbruget til det ansøgte vurderes at blive ca. 240.000 kWh/år og dieselbrændstofforbruget på 25.000 l/år. Da der ikke er gjort tiltag til energisparende foranstaltninger vurderes dette ikke at være lavere end for andre lignende produktioner.

Til opbevaring af fyringsolie og dieselolie findes der på gården tanke på hhv. 1200 l og 2500 l.

Det anbefales, at der føres journal over energiforbruget, samt foretages en gennemgang af installationer m.v. for om muligt at reducere forbruget.

3.1.8 Spildevand og overfladevand

Vaskevand fra vask af stalde, maskiner og vand fra befæstede arealer, i alt ca. 3.400 m³ ledes til gyllebeholder. Med opførelsen af nyt plansiloanlæg bliver etableret separat opsamling og udsprinkling af spildevand herfra. Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygningerne. Spildevand fra bolig m.v. ledes til godkendt minirensanlæg. Det vurderes, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår vedrørende vaske- og spildevand på ejendommen.

3.1.9 Driftsforstyrrelser eller uheld

Kommunen skal sikre sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne deraf. Nyborg Kommune vurderer, at husdyrbruget giver anledning til risiko for forurening ved uheld og driftsforstyrrelser, især gennem håndtering og opbevaring af husdyrgødning, olieprodukter og kemikalier.

Virksomheden har en procedure ved uheld, hvor der er risiko for forurening. Ved eventuelle uheld kontaktes alarmcentralen og der rettes henvendelse til kommunen. Der er lavet en arbejdspladsvurdering til imødegåelse af arbejdsmiljøulykker.

Selv om risikoen for forurening ikke er større end for andre lignende produktioner, vurderer Nyborg Kommune, at der skal stilles en række vilkår for at minimere risikoen for forurening fra virksomheden ved driftsforstyrrelser eller uheld.

Nyborg Kommune stiller derfor vilkår om:

- *Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*
- *Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*
- *Overfladeafløb, tagnedløb og lignende skal være placeret og indrettet således, at der ikke kan ske afløb af forurenende stoffer, hvis der sker uheld i forbindelse med oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier.*
- *Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, tlf.63337000.*

3.1.10 Sprøjteudstyr og kemikalieforbrug

Al udsprøjtning og håndtering af sprøjtemidler foretages af maskinstation. Der håndteres derfor ikke sprøjtemidler på ejendommen, ligesom der ikke vaskes sprøjteudstyr. Det vurderes derfor, at der ikke er grundlag for at stille særlige vilkår vedrørende håndtering og opbevaring af kemikalier.

3.2 Gødningsproduktion og - håndtering

Der er her foretaget en vurdering af, om virksomhedens gødningsproduktion og -håndtering giver anledning til en forøget forureningsmæssig risiko.

3.2.1 Produktion og opbevaring af husdyrgødning og ensilage

Gødningssystemet er gylle og dybstrøelse, og gyllebeholderen er overdækket med teltdug. Ejendommens samlede opbevaringskapacitet til gylle, vaskevand m.v. er på 4.400 m³ i gyllebeholderen og yderligere 500 m³ i gyllekanalerne. Produktionen af flydende husdyrgødning inklusive drikkevandsspild og rengøringsvand er ca. 5.870 m³. Dette giver en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på ca. 10 måneder:

Dette er i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens³ regler vedrørende opbevaringskapacitet. Jf. denne skal der på en ejendom være mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til opbevaring af flydende husdyrgødning. Kvægbrug hvor mindst 2/3 af dyreenhederne udgøres af kvæg, og hvor dyrene går ude i sommerhalvåret kan dog nøjes med 7 måneders opbevaringskapacitet. Da kreaturerne ikke er på græs i sommerhalvåret, skal der være mindst 9 måneders opbevaringskapacitet.

³Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer

Nyborg Kommune vurderer med baggrund i ovenstående, at ejendommen råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning.

Produktionen af dybstrøelse er ca. 600 tons pr. år. 90 % af dybstrøelsen bringes direkte ud, og i det omfang dybstrøelsen ikke udbringes direkte opbevares den på ejendommens møddingsplads.

Ensilage opbevares i ny køresilo på ca. 3.000 m² med separat opsamlingsbeholder.

For at sikre en så optimal udbringning af husdyrgødning som muligt skal der stilles vilkår om, at der på ejendommen altid skal være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder. Der skal også stilles vilkår om fast overdækning på gyllebeholderen. For at sikre at den faste overdækning reducerer ammoniakfordampningen fra beholderen, som det er en forudsætning i miljøgodkendelsen, skal der desuden stilles vilkår om at overdækningen skal lukkes til efter gyllehåndtering, og at overdækningen skal repareres indenfor en uge, hvis den beskadiges. For at sikre at 90 % af dybstrøelsen udbringes direkte, skal der yderligere stilles vilkår om at der maksimalt må opbevares 100 m³ dybstrøelse på møddingspladsen, svarende til 10 % af den producerede dybstrøelse, og at der skal føres logbog over tilført gødning til møddingspladsen. Der er skal desuden stilles vilkår om, at afløb fra ensilageplads skal føres til separat opsamlingsbeholder.

3.2.2 Håndtering af husdyrgødning

Al gylle suges op fra gylletank af traktordrevet pumpekran monteret på gyllevognen. Det sker på støbt plads med afløb til fortank.

Der skal derfor stilles vilkår om, at overpumpning af gylle til gylletransportvogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder.

3.2.3 Gylleseparering og jordforbedringsmidler

Der er ingen gylleseparering eller anvendelse af jordforbedringsmidler (f.eks. spildevandsslam) på virksomheden.

3.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende afsnit er der foretaget en vurdering af, om det ansøgte vil have væsentlige negative konsekvenser for omgivende beskyttet natur, omboende og/eller grundvand. I forbindelse med sagsbehandlingen af godkendelsespligtige husdyrbrug, skal der bl.a. foretages en vurdering af, om der kan indføres renere teknologi til at mindske forskellige emissioner fra virksomheden, f.eks. lugt og ammoniak. Der vil i afsnittet vedr. anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) blive foretaget en vurdering af, om disse bidrag til omgivelserne kan reduceres ud over de generelle reduktionskrav.

3.3.1 Ammoniak

Ifølge ansøgningen er der et samlet ammoniaktab på 2.985 kg kvælstof/år fra stald- og opbevaringsanlæg. I forhold til den eksisterende produktion øges ammoniaktabet til atmosfæren med 216 kg kvælstof/år. Da der er tale om ændring af et husdyrbrug over 75 DE hvor ansøgningen er indsendt i 2007 er der et generelt krav om 15 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem.

Ved etablering af skrabe anlæg på spaltegulve i gangarealet i kostalden, mælkeydelse på 10.500 kg/årsko og etablering af fast overdækning på gyllebeholderen er reduktionskravet for kvælstof

for det ansøgte opfyldt. Der reduceres med 12 kg kvælstof/år udover det, der er nødvendigt for at opfylde kravet.

Baggrundsbelastningen for området er 14 kg N/ha/år.

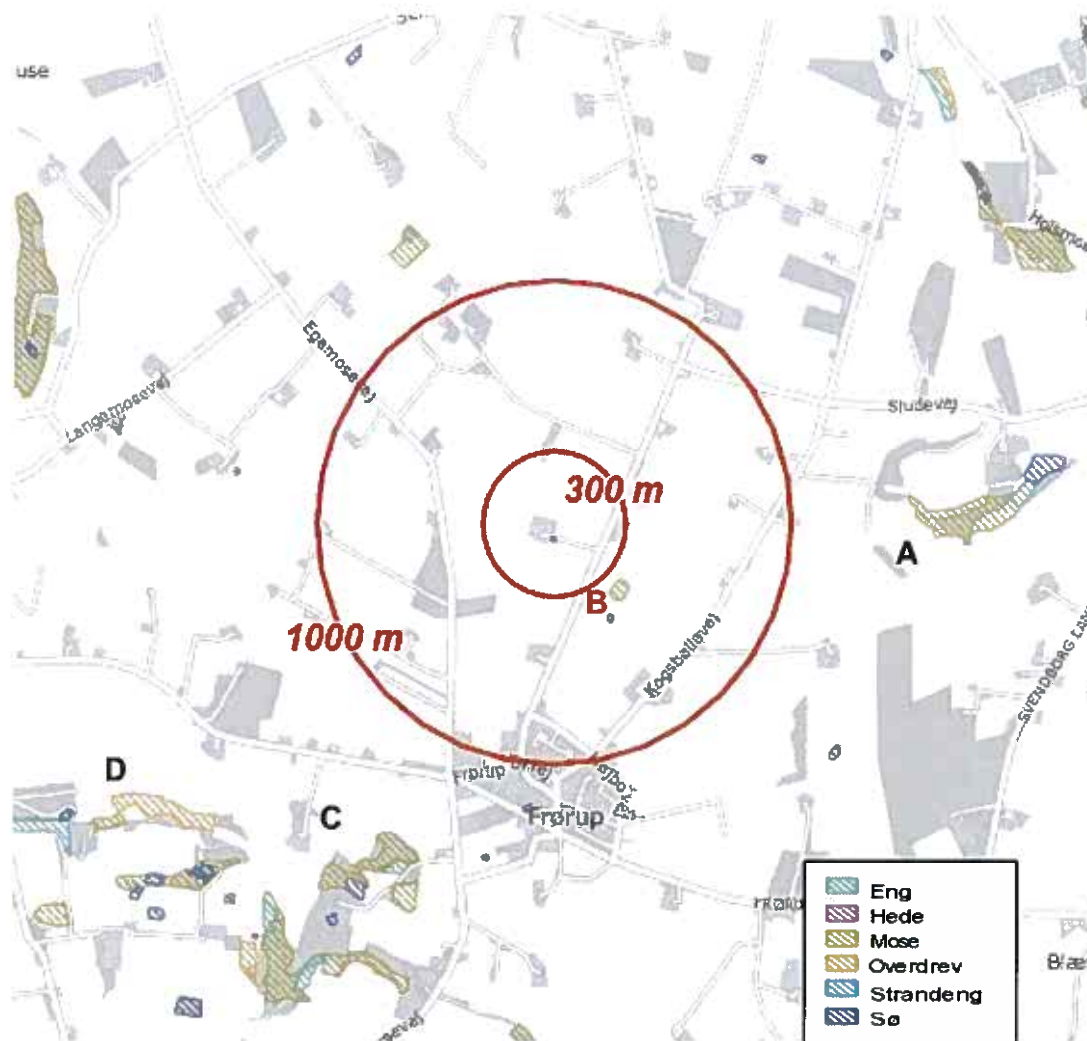
Der er ikke særligt kvælstoffølsomme naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 inden for 1.000 m af staldanlægget.

Inden for 10 km fra husdyrbruget ligger 3 habitatområder. 101 Kajbjerg Skov (3,4 km væk), 100 Centrale Storebælt og Vresen (5,3 km væk) og 102 Søer ved Tårup og Klintholm (5,8 km til nærmeste delområde ved Tårup).

Nedenstående kortudsnit viser beliggenheden af beskyttet natur omkring ejendommen. Der er i det følgende foretaget en vurdering af virkningen af ammoniakudledningen for naturtyperne mærket på kortet fra A-D.

- A. C-målsat mose (rigkær, rørsump, ellesump). Afstand fra staldanlægget er ca. 1,4 km. Tålegrænsen er 15-25 kg N/ha/år. Størrelse: ca. 4,8 ha. Udpegningsgrundlaget er bl.a. Hyldebladet Baldrian og Vinget Perikon. Truslen er eutrofiering og tilgroning. Produktionen giver anledning til en merafsætning på 0,01 kg N/ha/år.
- B. D-målsat mose (rigkær, ellesump). Afstand fra staldanlægget er ca. 310 m. Tålegrænsen er 15-25 kg N/ha/år. Størrelsen er ca. 0,5 ha. Truslen er eutrofiering og tilgroning. Produktionen giver anledning til en merafsætning på 0,14 kg N/ha/år.
- C. B-målsat mose (rigkær, rørsump, elle- og pilesump). Afstand fra staldanlægget er ca. 1,5 km. Tålegrænsen er 15-25 kg N/ha/år. Størrelse: ca. 4,1 ha. Udpegningsgrundlaget er bl.a. Skarntyde, Sump-Hullæbe og Vinget Perikon. Truslen er eutrofiering og tilgroning. Produktionen giver anledning til en merafsætning på 0,0 kg N/ha/år.
- D. C-målsat overdrev. Afstand fra staldanlægget er ca. 1,8 km. Tålegrænsen er 10-25 kg N/ha/år. Størrelse: 2,7 ha. Området vurderes værende omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7. Overdrevet vurderes som et gammelt gødsket overdrev under tilgroning med kratvækst. Truslen er eutrofiering og tilgroning. Produktionen giver anledning til en merafsætning på 0,0 kg N/ha/år.

Indenfor 300 meter fra husdyrbruget ligger der en beskyttet sø. Der findes ingen artsregistreringer fra søen. Næringsrige søer har ikke en defineret tålegrænse. Næringsfattige søer har en tålegrænse på 5 - 10 kg N/ha/år.

Figur 3. Beliggenheden af natur omkring staldanlægget (300 m og 1000 m)

Nedenstående tabel opsummerer naturdata, der er beskrevet ovenfor.

Tabel 3: Oversigt over miljøpåvirkning af nærliggende naturområder

Målepunkt	§ 3 betegnelse	Naturtilstand	Tålegrænse (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)	Total deposition (kg N/ha pr. år)
A	Mose	C	15-25	0,01	0,10
B	Mose	D	15-25	0,14	0,95
C	Mose	B	15-25	0,0	0,0
D	Overdrev	C	10-25	0,0	0,0

Kogsbølle Bæk er et beskyttet vandløb ved naturområde A, der er højt målsat som B1 gyde- og opvækstområde for laksefisk. Den korteste afstand mellem anlægget og vandløbet er cirka 1400 m.

Nyborg Kommune vurderer at husdyrbruget på grund af afstanden ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af Natura 2000-områder i området. For beskyttede naturtyper i nærheden af ejendommen vurderes det, at da den totale ammoniakdeposition på hver enkelt naturområde er mindre end 1,0 kg N/ha/år, vil kvælstofdepositionen på områderne ikke give anledning til en tilstandsændring af områderne, og ammoniakbelastningen vurderes derfor som uvæsentlig⁴. Lige-

⁴ Usikkerheder i modeller for ammoniakbelastning, Notat af 26. juni 2005. Danmarks Miljøundersøgelser

ledes sker der ikke en påvirkning af fredede områder, særlige biologiske beskyttelsesområder, eller rødlistede eller sjældne arter.

Kvælstofdepositionen skal ses i forhold til den nuværende baggrundsbelastning på 14 kg N/ha/år. Da den nedre tålegrænse ikke er overskredet for moseområderne, er det vurderet, at ændringen af husdyrbruget ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning af mosernes naturtilstand.

Da de nedre tålegrænser for de naturområder, hvor produktionen giver anledning til afsætning af ammoniak, ikke er overskredet, da merbelastningen ikke overstiger 1,0 kg N/ha/år samt da det generelle reduktionskrav (15 %) er opfyldt, vil der kun blive stillet vilkår svarende til de i ansøgningen anførte foranstaltninger, som betinger den beregnede ammoniakemission fra ejendommen. Der skal derfor stilles vilkår om etablering af skrabeanlæg på spaltegulve i gangarealet i kostalden, direkte udbringning af 90 % af den producerede dybstrøelse, samt at der skal etableres fast overdækning på gyllebeholderen.

3.3.2 Bilag IV-arter

Nyborg Kommune vurderer at der kan forekomme Dværgflagermus, Brun flagermus, Sydflagermus, Markfirben, Butsnudet frø, Springfrø og Stor Vandsalamander i området. Arterne er Bilag IV-arter, der ifølge naturbeskyttelseslovens kap. 5 ikke må forstyrres forsætligt med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Markfirben kan forekomme i området, især i nærheden af skovene. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder, eksempelvis markkanter, sten- og jorddiger og skovveje.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde over åbent terræn og langs skovbryn og levende hegn.

Springfrø og Stor Vandsalamander, der er til stede i hele området, yngler i småsøer og små vandhuller i hele området. Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinier, yngle-, raste- og overvintringssted for områdets bilag IV-arter.

Kommunen vurderer, at da der er tale om en fortsættelse af markdriften, vil småbiotopernes funktion være uændret. Den forestående drift af anlæg og arealerne vil derfor ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for områdets bilag IV-arter.

Da anlægget og driften heraf ikke vil påvirke bilag IV-arter og deres levesteder, er der kun stillet vilkår svarende til de i ansøgningen anførte foranstaltninger, som betinger opfyldelse af det generelle reduktionskrav, som angivet i afsnit 3.3.1.

3.3.3 Lugt

I ansøgningen er de ukorrigerede geneafstande beregnet til:

Tabel 4. Lugt geneafstande målt fra lugtcentrum

Type af beboelse/zone	Geneafstand	Afstand til område
Byzone	281 m	715 m
Samlet bebyggelse	191 m	3.150 m
Enkeltbolig i landzone	87 m	335 m

Da de beregnede geneafstande til naboerne er kortere end de målte afstande til byzone m.v. vurderes det at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendommene. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Der stilles dog vilkår om etablering af lugtreducerende foranstaltninger, hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at produktionen alligevel anledning til væsentlige lugtgener ved de omboende.

3.3.4 Transport

Det vurderes, at transport af dyr, foder- og brændstofleverancer til og fra Sentvedvej 38 ikke vil give anledninger til unødige gener for de omboende. Transport af gylle til udspretningsarealerne langs Kogsbøllevej og arealet lige op til Frørup vurderes, hvis gyllen transporteres gennem Frørup, at kunne give anledning til trafik- og støjgener ved boliger. Det vurderes at risikoen for trafik- og støjgener ved boliger minimeres ved transport af gyllen til disse arealer sker via Sentvedvej – Sludevej – Kogsbøllevej. I det omfang der er behov for transport gennem Frørup bør transporten ske på tidspunkter, hvor genen vil være mindst.

Tabel 5. Transporter

Transporttype	Antal læs pr. år			Periode	
	Før	Efter	Tidspunkt	Hyppighed:	
Lastbil:					
Foder og løsvare	24	24	Dagtimerne	Ca. 2 gange pr. mdr.	
Mælkeafhøntning	365	365	Kl. 18-20	Dagligt	
Traktor:					
Dybstrøelse/ fast gødning	20	17	Kl. 7-17	Perioden februar - juni.	
Gylle	240	355	Kl. 7-17	Perioden februar - juni.	

Udbringning af gylle foregår i perioden februar til juni, dybstrøelse spredes i forår og efterår. Udbringningen planlægges under hensyntagen til lokalområdet og der er fokus på at holde vejene rene og ryddelige.

Der skal derfor stilles vilkår om, at der kun må transporteres gylle til udspretningsarealerne langs Kogsbøllevej via Sentvedvej – Sludevej – Kogsbøllevej. Eventuel transport af gylle gennem Frørup må på hverdage kun ske mellem kl. 7.00 og 17.00 og på lørdage og søn- og helligdage mellem kl. 8.00 og 17.00.

3.3.5 Lys

Da der ikke er placeret projektører el. anden arbejdsbelysning der lyser væk fra produktionsanlægget vurderes det, at der ikke vil være lysmæssige gener ved de omboende. Der vil derfor ikke blive stillet vilkår vedrørende lys.

3.3.6 Støj

På grund af afstanden til nærmeste nabobeboelse og placeringen af støjkilder i aflukkede

driftsbygninger vurderes det, at produktionen på Sentvedvej 38 kan overholde de generelle krav til støj.

Nyborg Kommune stiller dog vilkår om at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes, med henblik på at sikre, at der ikke opstår støjgener fra virksomheden. Desuden stiller Nyborg Kommune vilkår om, at virksomheden, for egen regning, skal dokumentere at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

3.3.7 Støv

På grund af afstanden til nærmeste nabobeboelse vurderes det, at virksomheden ikke vil give anledning til væsentlige støvgener. Der vil derfor ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende støv.

3.3.8 Skadedyr

Hvis virksomheden holdes ryddelig herunder fri for spild af foder og fri for oplag af affald, vurderes det at der ikke er forøget risiko for opformering af rotter. Hvis der desuden foretages den fornødne bekæmpelse af fluer vil disse heller ikke give anledning til gener.

Der skal derfor stilles vilkår om, at virksomheden skal holdes fri for spild af foder og oplag af affald, samt at der skal foretages den fornødne skadedyrsbekæmpelse.

4. Udbringningsarealer

I det følgende er der foretaget en vurdering af den påvirkning, som driften af udspretningsarealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Udspretningsarealernes beliggenhed i forhold til natur og grundvand fremgår af kortbilag 1 og 2.

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, der ejes eller forpagtes af bedriften på godkendelsestidspunktet. Der er søgt om godkendelse af i alt 164,8 ha ejet og forpagtet areal til udbringning af husdyrgødning. Alle arealerne ligger i Nyborg Kommune og fremgår af kortbilag 1.

Der er aftale om udbringning af gylle med Søren Poulsen, Holebækvej 3, 5871 Frørup. Da aftalearealerne blandt andet er omfattet af nitratklasse 2, er der søgt om og meddelt miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 16 til dyrkningsarealerne på denne ejendom.

En del af det forpagtede areal v. Kogsbølle (mark nr. 9-0 og 9-2) er registreret som eng og beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. De er udlagt med vedvarende græs. Der er ikke registreret sjældne eller truede arter på arealerne. De fungerer som afgræsningsarealer og drives ekstensivt.

Alle arealer har tidligere modtaget husdyrgødning. Derudover nedfældes flydende husdyrgødning på sort jord og græsarealer, jf. krav husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Af ansøgningen fremgår at en del af udbringningsarealet er forpagtede arealer. Disse ejes af:

- Johannes Fenger, Sentvedvej 33, 5871 Frørup
- Jens Holme Pedersen, Kogsbøllevej 42, 5800 Nyborg
- Tom Sørensen, Højbovej 2, 5871 Frørup
- Ejner Hansen, Kogsbøllevej 80, 5871 Frørup
- Peter Larsen, Kogsbøllevej 75, 5871 Frørup.

Ejede og forpagtede arealer indgår i nedenstående vurdering af udbringningsarealerne.

4.1 Drift af udbringningsarealer

Kommunen har her indledningsvis foretaget en vurdering af, om oplysningerne vedrørende udspretningsarealerne er tilstrækkeligt belyst, herunder om de oplyste standardsædskifter vil kunne forventes anvendt ved driften af det ansøgte.

Af ansøgningen fremgår, at der er valgt sædskiftet K6 og K13, svarende til referencesædskiftet. K13 er vedvarende græs og omfatter markerne 9-0 og 9-2. Det vurderes ud fra blandt andet gældende regler om udbringning af husdyrgødning, at de oplyste sædskifter kan anvendes i forbindelse med driften af det ansøgte.

Der skal derfor stilles vilkår om at der på bedriftens udspretningsarealer ikke må anvendes et kvægbrugssædskifte (K6), der har et højere udvaskningsindeks end 92, jf. Miljøministeriets notat af 27. juni 2007 "Standardsædskifter og referencesædskifter". Markerne 9-0 og 9-2 skal være udlagt med vedvarende græs (K13).

Der udbringes husdyrgødning på udspretningsarealet svarende til 1,7 DE/ha.

Ansøger har valgt tre muligheder for at reducere kvælstofudvaskningen til overfladevand og grundvand

- A. ved at reducere kvælstofkvoten med 2,29 % uden sædskiftetiltag **eller**
- B. ved at udlægge 1,99 % ekstra efterafgrøder udover den lovpligtige del og samtidig reducere kvælstofkvoten med 0,99 % uden sædskiftetiltag

Udlægget af ekstra 1,99 % ekstra efterafgrøder svarer til ca. 3,3 ha, hvis efterafgrødegrundlaget udgør 100 % af bedriftens udbringningsarealer. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. "bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2010/2011" dog må efterafgrøder ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder.

Der stilles derfor desuden vilkår om at der skal anvendes en af de to nedenstående modeller:

1. *Alle afgrøders kvælstofnorm skal reduceres med 2,29 % af Plantedirektoratets til en hver tid gældende normer ved beregning af bedriftens kvælstofkvote*
2. *Der skal udlægges af 1,99 % af bedriftens samlede efterafgrødegrundlag med ekstra efterafgrøder udover den lovpligtige andel. Dette svarer til udlæg af i alt ca. 3,3 ha ekstra efterafgrøder, hvis efterafgrødegrundlaget udgør 100 % af bedriftens udbringningsarealer. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. "bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2010/2011". Efterafgrøder ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder. Dermed gælder følgende:*
  - *Efterafgrøder må ikke nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres før den 20. oktober.*
  - *Efterafgrøder etableret som udlæg i majs må tidligst destrueres den 1. marts.*
  - *Arealer med efterafgrøder skal anvendes til en forårssået afgrøde i den efterfølgende planperiode.*

Samtidig skal afgrødernes kvælstofnorm reduceres med 0,99 % af Plantedirektoratets til en hver tid gældende normer ved beregning af bedriftens kvælstofkvote.

4.2 Gødningsproduktion og -håndtering

Der foretages her en vurdering af, om der er behov for at stille særlige vilkår vedrørende håndtering og udbringning af husdyrgødning på udspretningsarealerne. I afsnit 3.2.2 er der foreslået vilkår vedrørende overpumpning af gylle til gylletransportvogn m.v. Overpumpning af gylle vil derfor ikke indgå i dette afsnit.

Udbringning af gylle sker med slæbeslanger på grønne marker og ved nedfældning af gylle udbragt på sort jord.

Nedfældning af gylle udbragt på sort jord og fodergræs er et krav, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, og der er derfor ikke stillet særlige vilkår hertil.

En del af udspretningsarealet ligger op til byzone (Frørup). Det vurderes at udspretning af gylle på dette areal på uhensigtsmæssige tidspunkter kan give anledning på lugtgener ved boliger i byzone.

Der skal derfor stilles vilkår om, at der ikke må udbringes gylle inden for en afstand af 300 m til byzone på lørdage, søn- og helligdage.

4.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

På baggrund af ansøgningen og tilgængelige kortværk vedrørende nitratklasser, fosforklasser, naturarealer m.v. er der her foretaget en vurdering af, om der er risiko for afstrømning/udvaskning af næringsstoffer fra udspretningsarealerne, der kan medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af de beskyttede eller sårbare naturtyper.

4.3.1 Påvirkning af naturområder med kvælstof

Ansøgningskemaet tager ikke automatisk højde for øvrig natur. Der kan f.eks. være plante- og dyrearter i nærheden af udspretningsarealerne, der er sårbare over for yderligere påvirkninger med kvælstof. Kommunen har derfor her foretaget en konkret vurdering af, om udspretningsarealerne støder op til højt målsat natur, der kan være følsom overfor ammoniakpåvirkning fra udspretningsarealerne.

Der er ikke udbringningsarealer, der ligger op til eller i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder. Nærmeste udbringningsareal er mark 9-2, der ligger ca. 1.800 m fra habitatområde 101 Kajbjerg Skov.

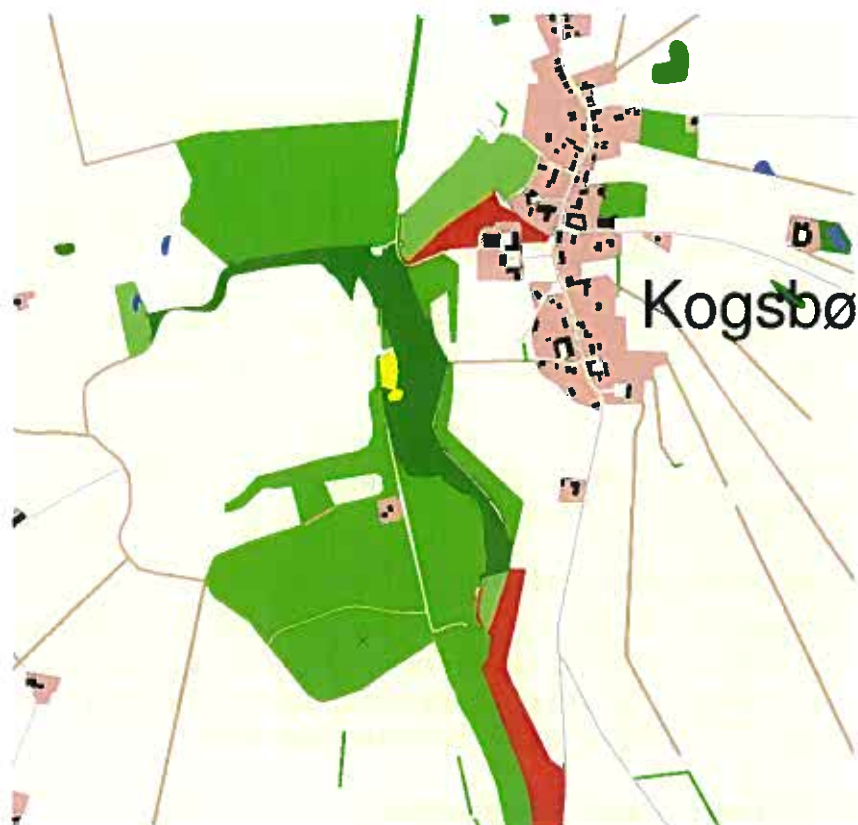
Nyborg Kommune vurderer, at der i forbindelse med udspretning af husdyrgødning på udspretningsarealerne ikke vil ske en påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder med ammoniak eller ved direkte udvaskning af kvælstof, da afstanden til nærmeste Natura 2000 område er 1.800 m.

Da ingen af udspretningsarealerne ligger op til højt målsat natur eller natur omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7, vil der ikke blive stillet særlige vilkår omkring udbringning af husdyrgødning og etablering af gødnings- og/eller sprøjtefrie bræmmer.

En del af det forpagtede areal v. Kogsbølle (mark nr. 9-0 og 9-2) er engareal beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. De er udlagt med vedvarende græs. Der er ikke registreret sjældne eller truede arter på arealerne. De fungerer som afgrænsningsarealer og drives ekstensivt. Udbring-

ningsareal 9-0 grænser op til Kogsbølle Bæk, der er et beskyttet vandløb med høj målsætning (B1 gyde- og opvækstområde for laksefisk), men skråner på intet sted stærkt ned mod vandløbet. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbet under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, da arealet drives med vedvarende græs.

Beliggenheden af engarealerne fremgår af nedenstående kortudsnit.

Figur 4. Beliggenheden af vedvarende græsningsarealer (lysegrøn markering)

Der er kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspredning af gylle i sædvanligt omfang og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at udvidelsen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningen.

Der skal derfor stilles vilkår om, at mark nr.: 9-0 og 9-2 er udlagt med vedvarende græs med et udvaskningsindeks på maksimalt 50 og ekstensiv drift.

4.3.2 Påvirkning af overfladevand

Beskrivelse af recipienter

Alle arealer ligger i Nyborg Kommune. Bedriftens arealer afvander til Holckenhavn Fjord (120,2 ha) og til Langelandsundet (44,6 ha), der er en del af de hovedvandoplandet Det Sydfynske Øhav.

Holckenhavn Fjord

Holckenhavn Fjord har et opland på ca. 22.126 ha (221,3 km²). Ifølge basisanalysen for hovedvandområdet Storebælt, som Holckenhavn Fjord er delopland til, udgør landbrugsarealer ca. 71

% af oplandsarealet⁵. På baggrund af oplandets samlede arealanvendelse er det vurderet, at der er en total udvaskning af kvælstof fra oplandet på 352.721 kg N/år. Dyretrykket i oplandet til Holckenhavn Fjord er faldet fra 12.597 DE i 2007 til 12.409 i 2010. Samlet set er der således sket et fald i antal dyreenheder i oplandet på 1,5 %.

Udviklingen i antal DE m.v. i oplandet til Holckenhavn Fjord 2007-2010

Total N-udvaskning til Holckenhavn Fjord	
Antal DE 2007	12.597 DE
Antal DE 2008	12.485 DE
Antal DE 2009	12.389 DE
Antal DE 2010	12.409 DE
Udviklingen i antal DE i oplandet i perioden 2007-2010, jf. CHR-data	-1,5%
Oplandsstørrelse	22.126 ha
Størrelse af dyrket areal i oplandet (71% dyrket areal)	15.709 ha
Størrelse af øvrige arealer	6.417 ha
Dyrket areal, standardudvaskning	56,6 kg N/ha/år
Øvrige arealer, standardudvaskning	10,0 kg N/ha/år
Reduktionspotentiale (middel)	63%
Udledning i alt fra dyrket areal i oplandet	328.978 kg N/år
Udledning i alt fra øvrige arealer i oplandet	23.743 kg N/år
Udledning i alt fra oplandet	352.721 kg N/år

Holckenhavn Fjord er et lavvandet nor med et begrænset vandskifte med Nyborg Fjord og en vanddybde på under 2 meter. Fjorden er stærkt næringsstofpåvirket og med periodevis iltsvind. Holckenhavn Fjord har en ringe vandudskiftning med Storebælt, og vurderes at være overbelastet med næringsstoffer. Fjorden er derfor sårbar over yderligere næringsstofftilførsel.

Holckenhavn Fjord er målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri. Holckenhavn Fjord er desuden, hvor de naturlige betingelser er til stede, målsat som gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Målsætningen for vandområderne er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften. Det vurderes, at en merbelastning med næringsstoffer af vandområderne vil være i strid med målsætningen for områderne. Opfyldelse af målsætningen forudsætter, at der fortsat sættes ind overfor den diffuse afstrømning af såvel kvælstof som fosfor fra landbruget i oplandet til søerne og fjorden. Udspretningsarealet i oplandet til Holckenhavn Fjord er, jf. husdyrgodkendelsesloven, omfattet af nitratklasse 2.

Langelandssundet

Langelandssundet har et opland på ca. 27.076 ha (270,8 km²), hvoraf 68 % er landbrugsjord⁶. På baggrund af oplandets samlede arealanvendelse er det vurderet, at der er en total udvaskning af kvælstof fra oplandet på 778.905 kg N/år. Dyretrykket i oplandet til Langelandssundet er faldet fra 18.011 DE i 2007 til 17.456 i 2010⁷. Samlet set er der således sket et fald i dyreenheder i oplandet på 3,1 %.

Langelandssundet er delopland i hovedoplandet Det Sydfynske Øhav. Den centrale del af Det Sydfynske Øhav er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (Ramsarområde, EF-habitatområde og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområdet er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes.

⁵ Basisanalyse 1.14 - Storebælt

⁶ Basisanalyse 1.15 - Det Sydfynske Øhav

⁷ Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk, 28. februar 2011, Miljøstyrelsen

Udvikling i antal DE m.v. i oplandet til Langelandssundet 2007-2010

Total N-udvaskning til Langelandssundet	
Antal DE 2007	18.011 DE
Antal DE 2008	18.219 DE
Antal DE 2009	17.777 DE
Antal DE 2010	17.456 DE
Udviklingen i antal DE i oplandet i perioden 2007-2010, jf. CHR-data	-3,1 %
Oplandsstørrelse	27.076 ha
Størrelse af dyrket areal i oplandet (68% dyrket areal)	18.412 ha
Størrelse af øvrige arealer	8.664 ha
Dyrket areal, standardudvaskning	51,7 kg N/ha/år
Øvrige arealer, standardudvaskning	10,0 kg N/ha/år
Reduktionspotentiale (lav)	25 %
Udledning i alt fra dyrket areal i oplandet	713.925 kg N/år
Udledning i alt fra øvrige arealer i oplandet	64.980 kg N/år
Udledning i alt fra oplandet	778.905 kg N/år

Miljøministeriets risikoanalyse har vist, at alle kystområderne er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Årsagen hertil er en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land, og for den åbne del af Det Sydfynske Øhav, tillige fra atmosfæren. Kun med en lavere næringsstofftilførsel, en yderligere reduktion i tilførslen af miljøfarlige stoffer samt eventuelt mindskede fysiske påvirkninger kan miljømålene nås i områdets kystvande. Langelandssundet vurderes derfor at være sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer.

Jf. beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesloven for overfladevand er udspretningsarealerne i oplandet til Langelandssundet omfattet af nitratklasse 0, dvs. det kan tåle det fulde husdyrtryk. Det er imidlertid Nyborg Kommunes vurdering, på baggrund af en vurdering af jordbundstypen, jordens reduktionspotentiale og sårbarheden overfor tilførsel af næringsstoffer, at udspretningsarealerne i nitratklasse 0, manuelt skal korrigeres til at være omfattet af nitratklasse 3. Udspretningsarealerne i oplandet til Langelandssundet er i ansøgningskemaet således overført til at være omfattet af nitratklasse 3.

Fosfor

Ansøger har oplyst, at samtlige udbringningsarealer er drænede lerjorde (JB5). Der vandes ikke på arealerne. Arealerne fordeler sig på fosforklasser som angivet i tabel 5.

Tabel 6. Oversigt over udbringningsarealernes fordeling på fosforklasser.

Fosforklasse	Areal
Fosforklasse 0 (fosfortal <4 eller sandjord/udrænnet/afvander ikke til sårbart vandområde*)	50,0 ha
Fosforklasse 1 (fosfortal 4-6 og drænnet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	45,3 ha
Fosforklasse 2 (lavbundsjord og afvander til sårbart vandområde*)	0,0 ha
Fosforklasse 3 (fosfortal >6 og drænnet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	69,6 ha
I alt	164,9 ha

*Sårbare vandområder jf. "Kortværk pr. december 2006 over oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor" fra Miljøstyrelsen

Beregningerne for fosforbalance er baseret på at alle arealer er beliggende i oplande til fosforfølsomme recipienter. Arealer med fosfortal under 4 ligger i fosforklasse 0, arealer med fosfortal 4-6 i fosforklasse 1 og arealer med fosfortal over 6 eller manglende fosfortal er indplaceret i fosforklasse 3. Der er ingen arealer, der ligger på lavbundsareal (fosforklasse 2)⁸.

⁸ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer, Bilag 3

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift, samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal, er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt.

I ansøgt drift udbringes der 22,3 kg P/ha i begge alternativer, og der fraføres 24,9 kg P/ha, hvilket giver et gennemsnitlig fosforforskel på alle arealer på -2,6 kg P/ha. Der fraføres dermed mere fosfor med afgrødeme, end der tilføres med husdyrgødningen.

Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor sat overfor tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Der fjernes ca. 529 kg mere end det er nødvendigt for at overholde kravet.

Der er ifølge beregninger i Miljøstyrelsens it-system en netto fraførsel af fosfor fra udbringningsarealerne. Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau er overholdt, og Nyborg Kommune vurderer på baggrund af dette, at der ikke er risiko for udvaskning af fosfor fra udbringningsarealerne som følge af udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor ingen særlige vilkår i forhold til regulering af fosfor på husdyrbrugets udbringningsarealer. Dog må der ikke udbringes mere end 3.677 kg fosfor på udbringningsarealerne pr. år.

Nitrat

I det følgende er der foretaget en vurdering af, om kvælstofoverskuddet i form af nitrat er problematisk i forhold til overflade- og grundvand.

Som tidligere nævnt ligger arealerne oplandet til Holckenhavn Fjord og Langelandssundet, der begge er sårbare over for tilførsel af næringsstoffer. Oplandet til Holckenhavn Fjord er omfattet af nitratklasse 2, mens Nyborg kommune vurderer at oplandet til Langelandssundet skal være omfattet af nitratklasse 3. Da udbringningsarealerne er omfattet af hhv. nitratklasse 2 og 3, må dyretrykket i gennemsnit som udgangspunkt være 60,94 % af det generelt tilladte dyretryk, svarende til 1,036 DE/ha.

I ansøgningsystemet er udvaskningen beregnet i to alternativer, alle ved en udbringning af 1,7 DE/ha. Alternativerne der er opstillet er:

1. 2,29 % reduktion af N-kvoten
2. 0,99 % reduktion af N-kvoten med samtidigt udlæg af 1,99 % ekstra efterafgrøder.

For de to alternativer udgør udvaskningen hhv. 42,5 og 42,4 kg N/ha/år. Et tilsvarende plantebrug med anvendelse af kunstgødning ville have en udvaskning af nitrat på 41,1 kg N/ha/år. Samlet betyder det, at der afhængigt af valgt alternativ maksimalt vil udvaskes 1,4 kg N/ha/år som følge af udbringningen af husdyrgødning i forhold til det samme areal gødet med kunstgødning.

Miljøpåvirkningen fra udbringningen af husdyrgødning og udvaskning af nitrat er opsummeret i tabel herunder.

Tabel 7. Oversigt over udvaskningsbidrag til oplandene.

Opland	Sentvedvej 38	
	Langelandssundet	Holckenhavn Fjord
Oplandsstatus	Sårbart område*	Meget sårbart vandområde**
Reduktionspotentiale (gennemsnit)	25 %	63 %
Udbringningsareal	48,8 ha	115,3 ha
Maksimal udvaskning fra rodzonen fra husdyrgødning	1,4 kg N/ha/år	1,4 kg N/ha/år
Total rodzoneudvaskning i oplandet	778.905 kg N/år	352.721 kg N/år
Husdyrgødningens påvirkning af overfladevand	51 kg N/år	60 kg N/år
Husdyrgødningens kvælstofbidrag i oplandet	0,00 %	0,00 %

* Langelandssundet er en del af Det Sydfynske Øhav – Natura 2000-område, vurderer Nyborg kommune

** Afvander til Storebælt – Natura 2000-område.

Ud fra ovenstående vurderes det, at nitratudvaskningen fra husdyrgødningen ikke kan medføre skadevirkning på Langelandsundet og Holckenhavn Fjord i sig selv eller i kumulation med andre projekter, da udvaskningen fra husdyrbruget svarer til niveauet for et tilsvarende plantebrug.

På baggrund af ovenstående beregninger m.v. og de i ansøgningen beskrevne tiltag til reduktion af kvælstofudvaskningen er det Nyborg Kommunes vurdering, der er foretaget jf. Miljøstyrelsens digitale vejledning til Husdyrgodkendelsesloven, at der ikke vil ske en væsentlig negativ påvirkning af overfladevand i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Der skal derfor stilles vilkår om udlæg af 1,99 % ekstra efterafgrøder udover det lovpligtige areal med en samtidig reduktion af kvælstofkvoten på 0,99 % eller reduktion af kvælstofkvoten på 2,29 %. Der skal desuden stilles vilkår om, at der maksimalt må tilføres ejede og forpagtede arealer ca. 22.125 kg kvælstof/år i organisk gødning. Dokumentation for dette i form af mark-, sædskifte- og gødningsplaner, skal kunne forevises ved tilsyn på forlangende.

4.3.3 Grundvand

Med undtagelse af areal 9-0 ligger alle arealer i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), derudover ligger ca. 83,8 ha af udspretningsarealet indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Ca. 50 ha ligger indenfor indvindingsoplandet til Frørup Vandværk og ca. 6 ha ligger indenfor indvindingsoplandet til Krogsbølle Vandværk. Der er lavet udvaskningsberegninger for udbringningsarealerne. Beregningerne viser, at udvaskningen ligger på maksimalt 64 mg/l nitrat pr. liter ud af rodzonen for de udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder. Dog er udvaskningen for arealer med vedvarende græs beregnet til 40 mg/l nitrat pr. liter.

Nitratkoncentrationen forøges ikke ved udvidelsen. Det vurderes ud fra de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet er overholdt samt at udvidelsen ikke vil medføre en øget miljøpåvirkning af det nitratfølsomme område. Kort over drikkevandsområder og nitratfølsomme områder er vedlagt.

Som nævnt ovenfor, er der valgt tre alternativer til reduktion af udvaskningen. Der er derfor sat vilkår om udvaskningsbegrænsende tiltag som angivet i afsnit om nitrat. Der er stillet vilkår om, at der, såfremt der konstateres forhøjede nitratkoncentrationer i indvindingsoplandet til Frørup og Krogsbølle Vandværker, skal virksomheden iværksætte tiltag, der mindsker nitratudvaskningen til grundvandet. Forslag til tiltag skal ske i samråd med kommunen, efter at kommunen har foretaget en kortlægning af hele indvindingsoplandet.

5. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af, om driften af produktionen er baseret på den bedst tilgængelige teknik. I vurderingen er bl.a. indgået, hvorvidt omkostningen til etablering af en given BAT-teknologi er proportional med gevinsten for miljøet.

Der er i bilag til ansøgningen af 25. juni 2008 "BAT-redegørelse vedr. ansøgning om miljøgodkendelse hos Per Villebro, Sentvedvej 38, Frørup" redegjort for BAT (markeret med blå). Redegørelsen er d. 15 marts 2011 revideret af ansøger til følgende:

Vedr. BAT-niveauet med hensyn til ammoniakfordampning fra det ansøgte er det fastlagt jf. Miljøklagenævnets afgørelse. Konkret beregnes det til at være ca. 3143 kg N/år.

Opfyldelse af BAT-niveauet gennem teknologivalg er frit, og fastlægges endeligt i dialog mellem ansøger og kommune som beskrevet i afgørelsen.

Ansøger opfylder BAT-niveauet gennem inddragelse af følgende teknologier:

- Skrabe anlæg på spaltegulve i gangareal i ko-stald med en ammoniakreduktionseffekt på 25 % jf. Teknologiblad af 30/6-2010 fra Miljøstyrelsen
- Fast overdækning af eksisterende gylletank
- Direkte udbringning af 90 % af den producerede dybstrøelse til direkte nedbringning i mark.

Bedste tilgængelige staldteknologi

Til reduktion af ammoniakfordampningen vil der i kostalden blive etableret skrabe anlæg på spalterne i gangarealet.

Jf. Teknologiblad af 30/6-2010 fra Miljøstyrelsen vil etablering af skrabe anlæg på spaltegulve i gangareal give 25 % ammoniakreduktion. Dette er indregnet.

Forbrug af vand og energi

Vand

Ved dagligt tilsyn observeres eventuelle hændelser der forårsager vandspild. Lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 5.2.3.

Der er monteret vandure til registrering af vandforbruget i hele stalden.

Det synes ikke muligt at foretage yderligere vandbesparende foranstaltninger, da det ikke vurderes at der forbruges mere end nødvendigt.

Energi

Der er etableret varmeindvinding fra mælkekølingen og fra jordvarmeanlæg i ungdyrstald. Med dette opvarmes stuehus og vand.

Med henblik på at bruge mindst energi efterses og justeres energiforbrugende aktiviteter regelmæssigt. Programmer til reparation og vedligeholdelse der sikrer, at udstyr er i god teknisk stand er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 4.1.6.

Gennem den daglige drift er der fokus på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere energiforbruget. Der følges op på eventuelle afvigelser. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 4.1.4.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

På eksisterende gylletank etableres fast overdækning, hvilket, jf. listen over virkemidler i bilag 3 til husdyrloven, reducerer ammoniakdampningen med 50 % i forhold til flydelag.

Den begrænsede mængde dybstrøelse fra småkalvene tilføres møddingspladsen. Dybstrøelsen fra køerne planlægges udbragt direkte til nedbringning i mark.

Bedste tilgængelige foderteknologi

Med hensyn til fodring udarbejdes foderplaner af konsulent, som til stadighed søger at tilgodese produktionshensynet i forhold til miljøbelastningen. Derigennem anvendes BAT, da foderplanerne er baseret på de nyeste fodernormer.

Produktionen er baseret på en høj selvforsyningsgrad med maksimal andel hjemmeavlet foder.

Jf. høringsmateriale fra Miljøstyrelsen vedr. "Vejledende BAT- Standardvilkår §11 og § 12" for malkekvægbrug er en række faglige mangler blevet påpeget vedr. fodringsoptimering til malkekvæg (AAT- og PBV-tildeling). Der er således ikke fornøden vished mellem fodringstiltag og den afledte miljøeffekt og omkostning. Der er derfor ikke overvejet nærmere med hensyn hertil.

Tilsvarende status gælder for fosfor. Jf. aktuelt høringsmateriale fra Miljøstyrelsen vedr. "Vejledende BAT- Standardvilkår §11 og § 12" for malkekvægbrug fremgår det, at fosforoptimering ved kvægfodring ikke indgår ved fastlæggelse af BAT-krav på grund af manglende viden om foderets fosforfordøjelighed. Der skal derfor fortsat være en sikkerhedsmargin i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen.

I nærværende sag beregnes en fosfortilførsel med det ansøgte på 22,3 kg P/ha, og en standardbortførsel på 24,9 kg P/ha ved udbringning af 1,7 DE/ha.

Kravet til maksimalt P-overskud er overholdt med en margin på 529 kg P svarende til 2,6 kg P/ha. Fodringstillæg vedr. P er således ikke relevant.

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gylleudbringning sker med slæbeslanger. Gylle udbragt på sort jord nedfældes. Dybstrøelsen nedbringes hurtigst muligt på sort jord, for at reducere ammoniakfordampningen mest muligt.

Det vurderes ikke aktuelt med gyllenedfældning i vintersæd, da det er forbundet med mange køreskader på afgrøderne.

Management

Staldindretning lever op til produktions- og miljøstandarderne i "Arlagården".

De gældende regler for foder og fødevarer efterleves gennem branchekoden "Vejledning om god produktionspraksis i primærproduktionen", (GMP - Good Manufacturing Practice). Derved sikres at produkterne produceres under forhold der ikke er til fare for miljøet samt menneskers og dyrs sundhed.

"Referencer til BAT-vurdering ved miljøgodkendelser", orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 2, 2006, som samtidig indeholder EU's "BAT reference documents" (BREFs), er gennemgået med henblik hvilke teknikker der er relevante med hensyn til minimering af ejendommens belastning af omgivelserne.

Ved gennemgang af denne og standarderne bag "Godt Landmandsskab" skal følgende anføres:

- udarbejdelse af mark- og gødningsplaner med følgende gødningsregnskab i samråd med planteavlskonsulent med henblik på optimal udnyttelse af næringsstofferne,
- udarbejdelse af sprøjteplan, som følges op med markbesøg af konsulent gennem vækstsæsonen med henblik på aktuel behovsbaseret sprøjtning,
- udarbejdelse af sprøjtejournal,
- udbringning af husdyrgødning på optimale tidspunkter i forhold til både næringsstofudnyttelse og hensynet til naboer,
- nedfældning af gylle på sort jord.

Med hensyn til fodring udarbejdes foderplan af konsulent, som til stadighed søger at tilgodese produktionshensynet i forhold til miljøbelastningen.

Til reduktion af ammoniakfordampningen vil der i ko-stalden blive etableret skrabe-læg på spalterne i gangarealet. Desuden etableres fast overdækning på den eksisterende gyllebeholder.

Staldindretning lever op til produktions- og miljøstandarderne i "Arlagården".

Der er tilvejebragt tilstrækkeligt udspretningsareal, hvorfor der ikke ses nogen miljømæssig fordel ved gylleseparation, da der ikke er mulighed for afbrænding af tørstoffractionen på nuværende tidspunkt.

Ansøger har haft gennemgang af sin bedrift i 2006 med hensyn til kravene om krydsoverensstemmelse.

Egenkontrol

Der laves obligatoriske mark- og gødningsplan med følgende gødningsregnskab. Der føres sprøjtejournal.

Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægbrugsrådgivningen til opfølgning på foderforbrug m.m.

Ansøger er med i Arlagårdens egenkontrolprogram.

Vand- og el-forbruget bliver noteret månedligt med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbrugene.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. I forbindelse med gyllehåndtering vil initiativerne over for gylleulykker/-udslip fra Skov- og Naturstyrelsen blive iagttaget.

Alternative muligheder

Det ansøgte kan placeres i tilknytning til eksisterende staldanlæg, hvorfor det ikke er ønskeligt at søge alternative placeringer. Det vil samtidig være i strid med intentionerne om at holde produktionsbygningerne samlet i det omfang det miljømæssigt kan lade sig gøre.

Det ansøgte er ud fra et ønske om at udnytte eksisterende staldbygninger optimalt, samt etablere drifts- miljømæssige optimale foderopbevaringsfaciliteter.

Miljøstyrelsen har udarbejdet BAT-standardvilkår for ammoniakemissioner fra kvægstalde⁹. BAT-standardvilkårene er imidlertid kun gældende for udvidelser i nye bygninger med gyllesystem. I Miljøklagenævnets sag MKN-130-00285 af 25. juni 2010, som hjemviser den tidligere meddelte miljøgodkendelse på Sentvedvej 38, 5871 Frørup, er det vurderet, at BAT-niveauet for ejendommen svarer til anvendelse af præfabrikerede drænede gulve for udvidelsen af dyreholdet og spalteskrabere i eksisterende bygninger med et uændret dyrehold.

Derfor er det vurderet, at BAT-niveauet svarer til følgende:

- 1 Udvidelsen af dyreholdet på 190 køer af stor race maksimalt må have en ammoniakemission svarende til præfabrikerede gulve
- 2 Eksisterende dyrehold på 110 køer af stor race skal have skrabet spaltegulv
- 3 Udvidelsen til i alt 64 småkalve (0-6 mdr.) er på dybstrøelse. Der findes på nuværende tidspunkt ikke teknologiblade for staldsystemer med dybstrøelse.
- 4 Antallet af kvier reduceres. Kvier er opstaldet på dybstrøelse. Der findes på nuværende tidspunkt ikke teknologiblade for staldsystemer med dybstrøelse.

Ud fra disse vurderinger må husdyrproduktionen på Sentvedvej 38 højst have en samlet ammoniakfordampning på **3.182 kg N/år**. Med den ansøgte husdyrproduktion med skraber på spaltearealet i hele kostalden, overdækning af gyllebeholder og direkte udbringning af 90 % af den producerede dybstrøelse, har anlægget en samlet ammoniakfordampning på **2.985 kg N/år**. Ejendommen lever således op til det fastlagte BAT-niveau for denne type husdyrproduktion.

Ud fra de kriterier, der er beskrevet i forbindelse med fortolkningen af husdyrgodkendelseslovens regler for bedrifter, der godkendes efter § 12 vurderes det, at ovennævnte tiltag lever op til kravet om anvendelse af BAT. Der stilles vilkår om at der skal være etableret spalteskrabere i hele kostalden (skrabning hver 4. time) og at der skal etableres fast overdækning på gyllebeholderen. For at sikre at 90 % af dybstrøelsen udbringes direkte, er der stillet vilkår om, at der maksimalt må opbevares 100 m³ dybstrøelse på møddingspladsen årligt, svarende til 10 % af den producerede dybstrøelse.

⁹ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), 2010, Miljøstyrelsen

Der skal yderligere stilles vilkår om, at bedriften i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, skal redegøre for, hvad der er indført af renere teknologi siden sidst, samt i hvilket omfang, der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

6. Affald og kemikalier

Indretning af olieoplag: 2600 l indendørs plasttank, årgang 2006.

Indretning af kemikalieoplag: Sprøjtemidler håndteres ikke på ejendommen.

Spildolie opbevares så det ikke kan løbe ud og forurene jord og grundvand. Indholdet af beholder bliver ved læk opsamlet i et stort plasticke, som tønden er placeret i. Det skal bemærkes, at farligt affald som spildolie, jf. gældende affaldsregulativ¹ for farligt affald skal opbevares under tag, på fast tæt bund uden mulighed for afløb til kloak jord, vandløb eller grundvand og således, at der er en opsamlingskapacitet til en mængde svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

Opbevaring af døde dyr sker under kadaverkappe og afhentes af DAKA indenfor 1 døgn.

Selv om risikoen for forurening ikke er større end for andre lignende produktioner, vurderer Nyborg Kommune, at der skal stilles en række vilkår for at minimere risikoen for forurening fra virksomheden ved driftsforstyrrelser eller uheld. Se vilkår formuleret under driftsforstyrrelser og uheld, afsnit 3.1.9.

7. Offentlighed

Der er foretaget en partshøring af naboer indenfor en radius af 300 m fra Sentvedvej 38, samt ejere af forpagtede arealer. Der er foretaget partshøring den 11. maj 2011 på 11 ejendomme og 1 vandværk. Der er ikke kommet bemærkninger fra de partshørte.

Udkast til afgørelse blev sendt i 6-ugers høring hos ansøger og parter den 8. juni 2011. Nyborg Kommune har i forbindelse med høringen den 23. juni 2011 modtaget bemærkninger fra ansøger og ansøgers konsulent. De finder, at kommunen ikke har hjemmel til at stille vilkår 6.1 om etablering af beplantning omkring ejendommen. De påpegede desuden, at der i udkastet vedrørende nitratudvaskning til overfladevand var medtaget antal ikke udnyttede dyreenheder i meddelte miljøgodkendelser i de enkelte vandoplande.

Til dette skal kommunen bemærke, at vilkåret vedrørende etablering af beplantning omkring ejendommen fastholdes, da det vurderes at der ud fra en konkret vurdering er hjemmel til at stille sådanne vilkår om indpasning i landskabet. Mht. inddragelse af udnyttede i meddelte miljøgodkendelser i vurderingen af udvaskningen til overfladevand er de i den endelige godkendelse trukket ud af vurderingen i overensstemmelse med Miljøministeriets notat af 14. marts 2011 "Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk".

8. Produktionens ophør

Der er her foretaget en vurdering af, om de beskrevne foranstaltninger ved ophør af bedriften er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

I ansøgningen er anført, at der ikke er gjort overvejelser mht. produktionens ophør, da der ikke er planer om udfasningen af produktionen inden for de kommende år.

Det vurderes at produktionsanlægget ikke vil udgøre en forureningsmæssig risiko eller påvirke omgivelserne negativt hvis produktionen på ejendommen nedlægges. Der stilles derfor ikke særlige vilkår om fjernelse af driftsbygningen ved produktionens ophør.

Der skal dog stilles vilkår, der skal sikre en forsvarlig oprydning, gødningshåndtering og afhændelse af farligt affald ved ophør af produktionen. Der skal ske orientering til kommunen ved ophør af produktionen og planlægning af oprydning m.v. skal ske i samråd med kommunen.

9. Alternative muligheder og 0-alternativet

Af ansøgningens BAT-redegørelse m.v. fremgår de mulige alternativer, som også kan inddrages i forbindelse med det ansøgte.

0-alternativet betyder en fastholdelse af den nuværende produktion. Dermed vil der ikke blive foretaget investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende tiltag.

Med hensyn til 0-alternativet kan følgende nævnes:

- 0-alternativet vil betyde en større ammoniakfordampning i lokalområdet
- 0-alternativet vil betyde at der fortsat er en overskudstilførsel med fosfor på udbringingsarealerne.
- 0-alternativet vil betyde at kvælstofudvaskningen fra arealerne er større.

Det vurderes, at der samlet er redegjort tilstrækkeligt for 0-alternativet og alternative løsninger til begrænsning af virksomhedens miljøpåvirkning.

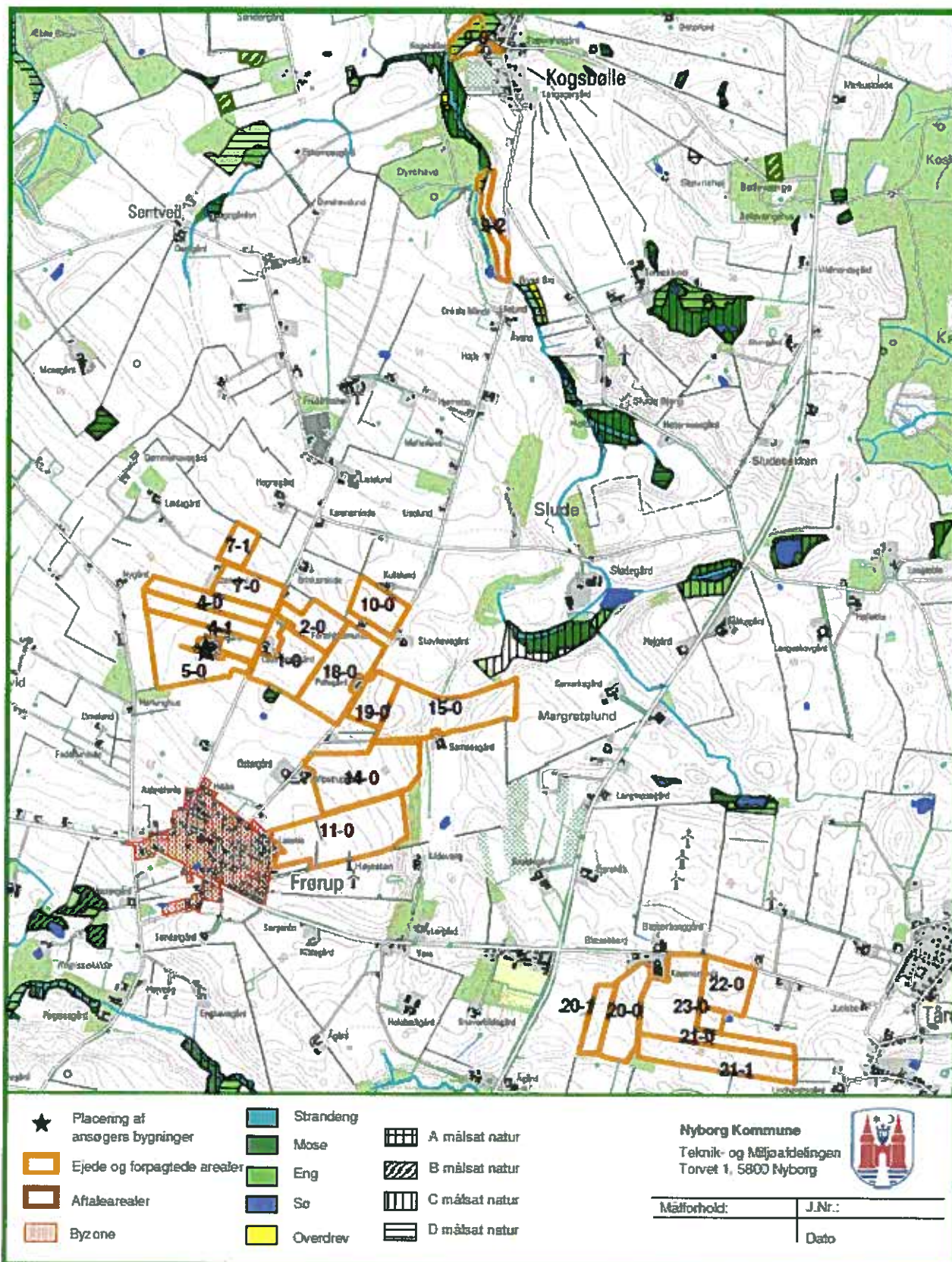
10. Samlet vurdering

Samlet set vurderer Nyborg Kommune, at når godkendelsens vilkår overholdes, har ansøgeren truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at arealerne kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Nyborg Kommune vurderer, at udbringning husdyrgødning kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

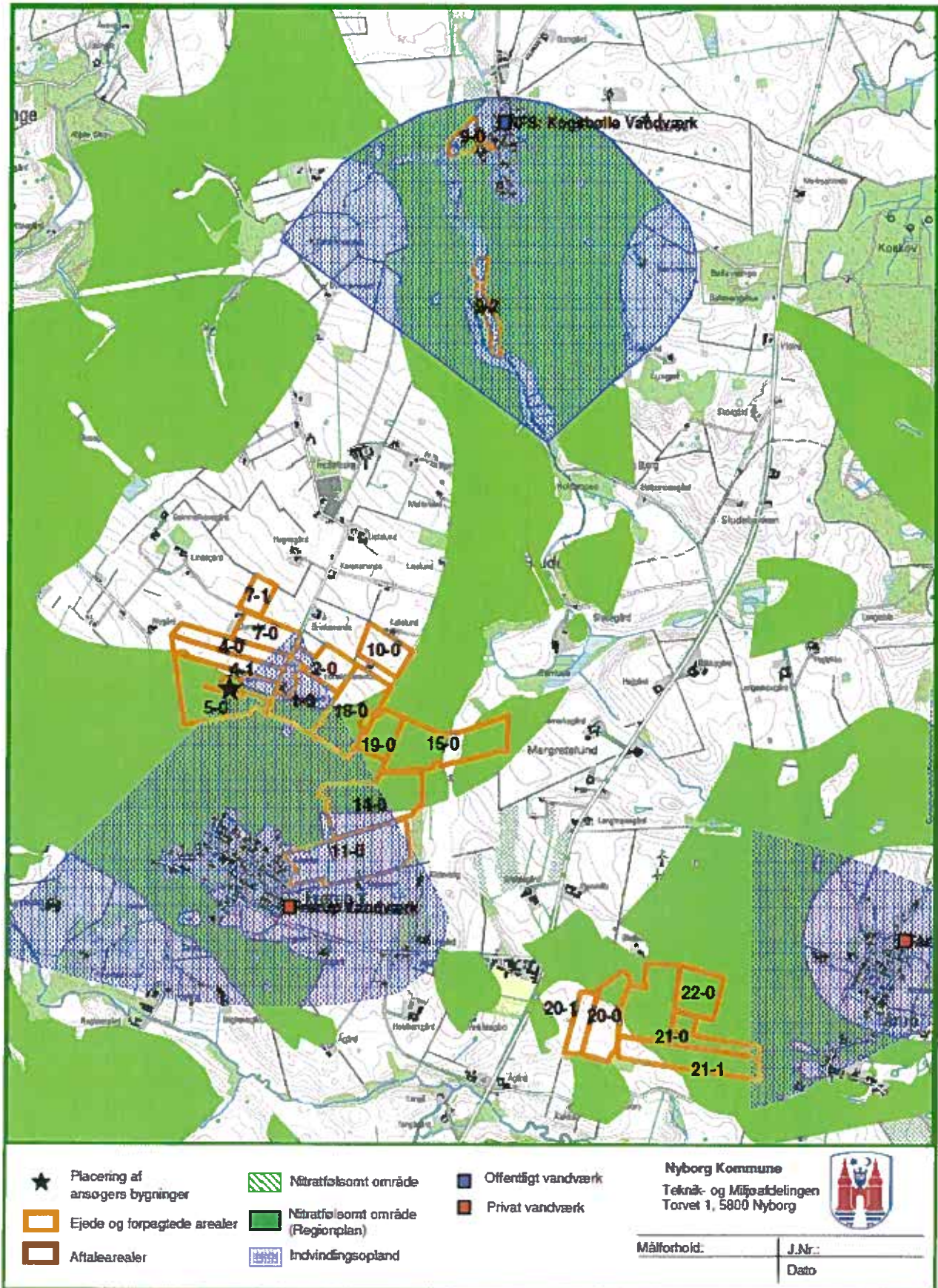
Kortbilag 1

Gengivet med tilladelse fra Kort og Matrikelstyrelsen

Kortbilag 2

Gengivet med tilladelse fra Kort og Matrikelstyrelsen

